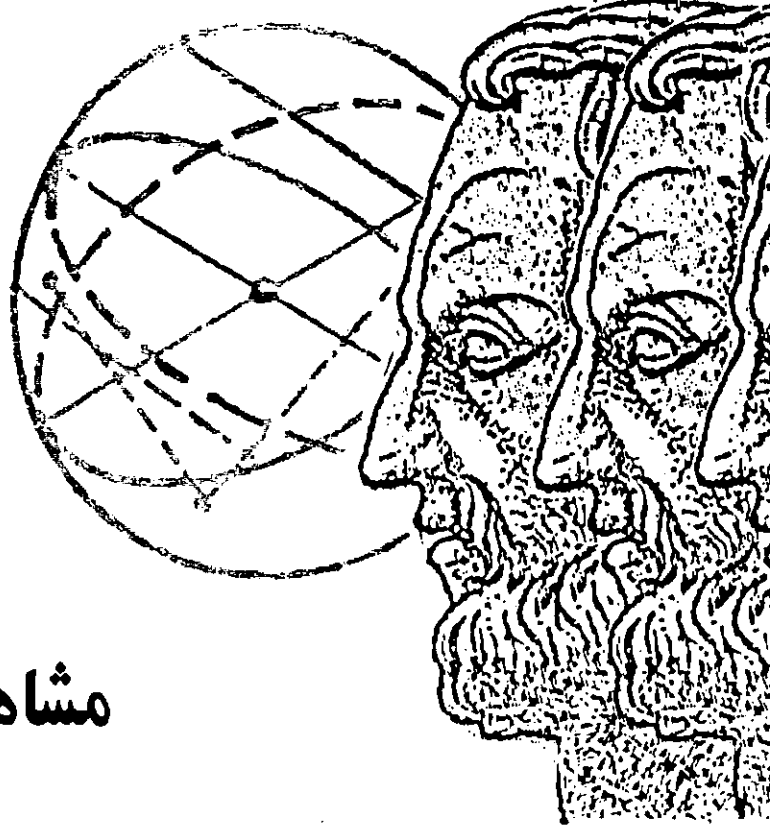

بر گرفته از: فرهنگ ریاضیات آکسفورد
ترجمه: غلامرضا یاسی پور

مشاهیر ریاضی جهان

مک‌لورن - کولین^۱ (۱۶۹۸ - ۱۷۴۶). مک‌لورن یکی از ریاضیدانهای قابل توجه اسکاتلندی است که در دانشگاههای آبردین^۲ و ادین‌بورو^۳ به کار اشتغال داشت. کارهای مهم بسیاری در حساب دیفرانسیل و انتگرال انجام داد، بنابراین استهزاآمیز است، که بیشتر معروفیت مک‌لورن به خاطر سری مک‌لورن^۴ است، که تنها حالت خاصی از سری ای است که اکنون به سری تیلور^۵ معروف او توسط جیمز گریگوری^۶ و دیگران ابداع شده است. البته این مورد از موارد سرقت مطالب ادبی و علمی نیست، زیرا مک‌لورن این سری را در کتابی معروف آورده و نام خود را همراه آن کرده است.

نیوتن، ایزاک^۷ (۱۶۴۲ - ۱۷۲۷). نیوتن به عنوان پسر کشاورزی در لینکلن شایر^۸ تولد و رشد یافت، تا بر ریاضیات و فیزیک قرن هفدهم حکومت کند و در آنها انقلابی به وجود آورد. اساس حساب دیفرانسیل و انتگرال، نظریه مکانیک، قانون جاذبه، نظریه حرکت سیاره‌ای، نظریه رنگها، سری دو جمله‌ای^۹ و نتایج مهم بسیاری در نظریه معادلات را به او مدیونیم. کار آنالیز عددی بدون روش نیوتن^{۱۰} لنگ می‌ماند. اظهارات در خور شایستگیهای نسبی ریاضیدانهای با این درجه استعداد همواره بحث‌انگیز بوده است، اما در مورد نیوتن، از آن‌جا که به نظر می‌رسد که هم گاوس هم اینشتین مقام برتر را به

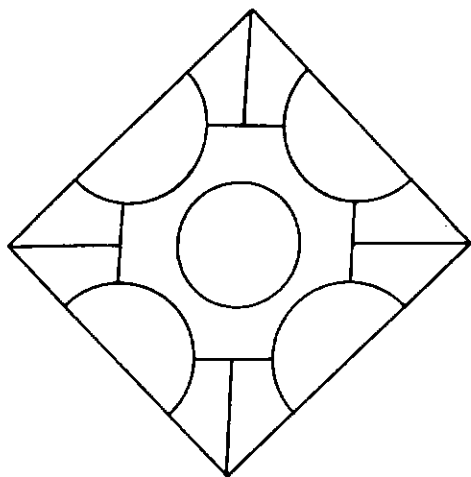
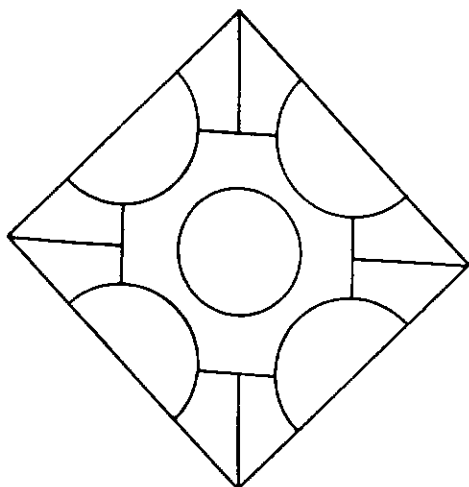
نیوتن داده‌اند، نیاز به مجادله نیست. تفری بیمارگونه از انتقاد، نیوتن را از نشر بسیاری از آثارش بازداشت. در ۱۶۸۴، ادموند هالی^{۱۱} که ستاره دنباله‌داری به نام اوست، به نیوتن پیشنهاد کرد که در مورد قانون جاذبه‌ای که قوانین حرکت سیاره‌ای کپلر را به دست می‌دهد، تحقیق کند. نیوتن، که قبلاً در مورد این موضوع کار کرده بود، بلافاصله پاسخ داد که قانون مربع معکوس است. هالی که از این واقعه تقریباً تکان خورده

پنانو، گاسیپ^{۱۸۱} (۱۸۵۸ - ۱۹۳۲). پنانو به خاطر آکسیومی سازی اعداد صحیحش که توسعه مهمی در تحلیل صوری حساب «معمولی» بود مشهور است. نیز اولین شخصی بود که مثالهایی از خمهای معروف به فضا پرکن به دست داد.

□ یادداشتها

- 1- Maclaurin-Colin
- 2- Aberdeen
- 3- Edinburgh
- 4- Maclaurin series
- 5- Taylor series
- 6- James Gregory
- 7- Newton, Isaac
- 8- Lincolnshire
- 9- binomial series

- 10- Newton's method
- 11- Edmond Halley
- 12- Principia
- 13- Westminster Abbey
- 14- Pascal, Blaise
- 15- Pensées
- 16- de Méré
- 17- Pascal's triangle
- 18- Peano, Guiseppe

بود، بر آن شد که نیوتن را وادار به چاپ نتایجش بکند. و نیوتن سرانجام این کار را در صورت اصول^{۱۲} اش، قدرتمندترین کار فرید در تاریخ طولانی ریاضیات، انجام داد. نیز متعصبانه در تاریخ شماری کتاب مقدس و کیمیا به کار پرداخت. نیوتن هنگام تصدی امور ضرابخانه مدیر بسیار قابل بود و اصلاحات عمیقی در پول رایج بریتانیا انجام داد. مقبره و بنای یادبودش در کلیسای وست مینستر^{۱۳} واقع است: ولتر در مورد نیوتن چنین گفت: «مدفون چو نان سلطانی».

پاسکال، بلز^{۱۴} (۱۶۲۳ - ۱۶۶۲). پاسکال در دنیا بیشتر به عنوان مؤلف تفکرات^{۱۵} و متفکر مذهبی شناخته می شود، اما، به همان اندازه به عنوان ریاضیدان و فیزیکدان فعال بود. کارهای مهمی در هیدرواستاتیک (که در نتیجه آنها واحد فشار پاسکال نامیده می شود) انجام داد، و بحثهایش با فرما در مورد مسئله دومره^{۱۶} نظریه احتمال را بنیاد نهاد. مثلث پاسکال^{۱۷}، نمودار ضرایب دوجمله ای، از آن او نبود، اما او آن را در محاسبات احتمال اش به کار برد. پاسکال در کار مربوط به یافتن مساحات اشکال منحنی الخط، کاری که به زودی منجر به حساب دیفرانسیل و انتگرال شد، نیز شرکت داشت. سهم اساسی پاسکال در این مورد، یافتن مساحت قوس سیکلوئیدی است. این کار را برای منحرف کردن فکرش از درد دندان انجام داد. ممکن است دانشجویان هندسه با «شش ضلعی عرفانی» پاسکال آشنا باشند.

